

ACC. N:R M. 16834:1-9.

Landskap: *Skåne* Upptecknare: *Erik Månsson, Vinslöv*
Härad: *Gärds* Berättare: " " "
Socken: *Vittskövle* Berättarens yrke: *folkskollänare*
Uppteckningsår: *1967* Född år *1893* i *Vittskövle*

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Kabas. s. 1-9.

LUF 134

Skriv endast på denna sida.

Bilaga @

ACC. N:R M. 16834:1.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Lin L.U.F. 134 Kalas.

Etta gille i Vittskövle 14 april 1904.

Det var lysa smeden som fyllde 50 år och bönderna runt om va inviterade Ammars brada smeden naturligt gilleslag med hantverkarerna, slaktaren, lärarmästaren, bödkaren, kyrkvaktaren och möllaren. Men hans stora yrkeskicklighet gladlynhet och tjänstvillighet samt framför allt hans påpasslighet med hästarnas skoning och broddning och "avvarkning" (putsning av unghästarnas hovar) gjorde att han stod mycket högt i gunst hos bönderna och ofta fick vara med på deras gillen och framför allt en gång om året, vid julleden, i sällskap

Bilaga ⑤

ACC. N:R M. 16834:2.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Liv d. U. F. 134. Kalas.

i sällskap med hustrun gjorde "räkning-
gång" kring hela kundkretsen, som
sällan betalade kontant vid sina
arbeten. De blev det alltid ett festligt
mottagande och nu skulle smeden
alltså festligt bjuda igen den påvärande
han njöt under åren. Dessutom
va smeden ett slags bonde själv
med ladugård och svinhus,
loge och veteåker, arrenderad
jord i bruk och hektar i höfte på
godsots allmänning i södra ånga.

Uppet skulle börja med
kaffe och dopp och upprådande av
all fjäring, som bestod av 3 spott-
kakar och 2 kransar all väl dekore-
rat med färgrika blacombes och

Bilaaga C.

ACC. N:R M. 16834:3.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

L. U. F. 134. Kalas

och texter i sockerglasering.

Medan man bekvämlade sig
med varandra efter kaffet röjdes
matbordet av och så var tur och
kommer till smörgåsmaten med
kalla rätter av all slaktmaten
kav pressylta skinka, reubensspäll
småbiff och äpplen. men framför allt
sill i alla former och valkornst-
suppen, som värden och hans när-
maste vän, slaktaren, satte en
ära i att ge så många smörgåsar
som möjligt. Suppen skulle
dock ske måttligt än så länge.
Efterhand som fiken töndes på
matbordet kom rätter av smörgåsar
in i stället främst brunkalv, stekt

Bilagor D.

ACC. N:R M. 16834:4.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

L. U. F. 134 Kalas.

stekt potatis, leff, kottletter, stekt
fläsk, smårkorv och blivna ägg.

Det tog ett par timmar för denna
ratts lagring och läskedryckers
förfärande. Sjukarna lyfte av väl-
måga och trivsel och man blev hög-
lydd och lättpratad.

Efter ny dish och salladsbyte
va de tid för huvudrätten: bruna
bönor och köttballar.

Efterrätten var karamell-
leudding, som emellertid var en
obekant recept för samtliga och
mottogs med märkerad kylla.
Det hela slutade emellertid vid 10-tiden
med kaffe och konjak som återställde
stämningen och samkvämsstrog vid

Bilaga ?

ACC. N:R M. 16834:5

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

L. U. F. 134 Kalas.

Tag vid. smedens kalas började tidigt på morgonen med originala uppvaktningar. Först kom den ene gästerna som var musikalisk, och spelade "Gubbe Noah" på en i folksammarsen upphängd järnstång. En annan present låg ute på stället: En revolver av glas pyntad med korjalk, förvillande lik ett verkligt vapen. Den låg i en papplåda med påskrift: "Obs till lagning oles laddad". "Komma när sådant råda", sa smeden förargad och ställde lådan försiktigt undan, tills gästerna upptäckte rätta förhållandet. Då blev det mycket gissande och pratande om vem som kunde vara givaren.

Bilagor F.

ACC. N:R M. 16834:6.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

L. U. F. 134. Kalas.

qvaren och först långt fram på festen gav han sig till kämna.

En deputation överlämnade en märkelig kommodell i miniatyr ett praktfullt och välgjort träsnöjds arbete, som just då var på modet. Den var minutiöst koppydd och stöpsad av mjuka gulleruna skinnbitar och hade naturtrogna horn blövar ljuver och skälla men det märkligaste var att den gav till ett ljudligt rännande när man böjde på huvudet, kors, och satte ner den på bordet. Den blev en attraktion hela kvällen, bevarades och beundrades sen i årskionden som ett minne av det mest lyckade gillet

Bilaga G.

ACC. N:R M. 16834:7.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Lill.F. 134. Kalas.

Underhållning. Tidigt kom kort-
spelet i gång mellan rätterna. Drag-
spelet va i gång i gästernas sam-
mare och överallt stod folk i dörr-
halvorna i nabohusen och tittade
nyfiket på de glada flukarna kring
smedjan och smelacken. Man var in-
tresserad av de nya verktygen och
diskuterade iväigt födelsen av hand-
kardade bröddar i stället för de ny-
moderna fabriksbröddarna.

Smeden var också intresserad liovdare
och hade förra året haft 22 samhällen
slakt hade rökat ihjäl 17 som va svaga
och onyttiga och fått föga honung men
nu hade skolläraren i byggt ett
bihus nä plats för 20 samhällen

Bilaga H.

ACC. N:R M. 16834:8.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

L. U. F. 134. Kalas.

sambällen. Där skulle man ha vax
kakor i färdiga trärammar som
skulle användas år efter år och ge
bina bättre tillfälle att ägna sig åt
honungsamlande. Så visade han
en egenhändigt tillverkad slunga av
galvaniserad plåt fastsatt vid en stång
som han svängde runt med stor hastighet.
Den hade en dubbel nedre som gled mot
en urholkning i en jordfast sten. "Den
ska spara hävingen många listich
och göra honungen renare" sa han
och han fick genast beställningar.

Vid middnatt slutade gillet
med kaffe och dopp igen och slutligen
konjak i kaffehalvan och detta var
tecken till upplöst för de flesta

Bilagor J.

ACC. N:R M. 16834:9.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

L. U. F. 134. Kalas

de flesta. Men en hel del stannade kvar vid kortlekarna inne i den varma sommarstugan och fortsatte med oförminskad vär. För dem ordnades ytterligare "ball-skuret" fram på morgonen ~~dag~~ varefter ytterligare en del sökte sig hem till morgonsysslorna. Men de närmaste gardet bring smed en fortsatte till dagbräckningen.

De gilla blev länge samlade i leyn och familjer, de glada historierna återberättade och uppfäskade och minnet ytterligare bekräftat genom de originella presenterna.